

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет
театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії КНУТКіТ
імені І. К. Карпенка-Карого

 Інна КОЧАРЯН

29 квітня 2024 року

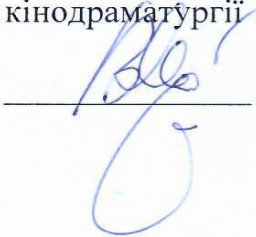

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для вступників на освітньо-професійну програму

«Режисура ігрового кіно»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
Вступ на основі	НРК6, НРК 7 (освітнього ступеня бакалавра, освітнього ступеня магістра та освітньо- кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Програма затверджена на засіданні
кафедри кінорежисури та кінодраматургії
(протокол № 7 від 21 березня 2024 р.)
Зав. кафедри кінорежисури та
кінодраматургії

В. Марченко

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ	3
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	7
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	8

ВСТУП

Мета вступного випробування (фахового іспиту) – виявлення рівня знань та вмінь осіб, які необхідні для опанування освітньо-професійної програми підготовки «Режисура ігрового кіно» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» із спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Для забезпечення ефективності реалізації здобуття загальних, спеціальних компетентностей, що визначені Стандартом вищої освіти для другого (магістерського рівня) вищої освіти, галузі знань 02 «Культура та мистецтво», спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» до вступників ставляться вимоги щодо їх професійних здібностей та підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок.

Під час фахового іспиту до магістратури Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка - Карого, вступник повинен продемонструвати високий рівень теоретичних знань з фахових питань, орієнтування в основній проблематиці галузі, володіти відповідною термінологією та інструментарієм. Виказати навички професійної та наукової роботи за обраною спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», освітньо-професійною програмою «Режисура ігрового кіно».

Завдання вступного іспиту: оцінка глибини теоретичної та практичної фахової підготовки вступника, визначення його здатності до застосування набутих знань, умінь і навичок:

- виконувати професійні функції режисера ігрового кіно;
- створювати фільми (спираючись на отримані знання та творчі пошуки, аудіовізуальну продукцію);
- у творчій діяльності керуватися надбаннями майстрів українського та світового кіномистецтва;
- виховувати естетичний смак (формувати та розвивати світогляд, виробляти художньо-естетичний стиль);
- використовувати попередньо набуті знання в практичній діяльності;
- планувати та організовувати власну професійну діяльність (складати плани власної професійної діяльності);
- прогнозувати та передбачати вірогідні наслідки власної професійної діяльності (у найближчому та віддаленому майбутньому).

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Програма фахового іспиту охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимогу до знань та вмінь особи, яка бажає навчатись у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого з метою одержання освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Режисура ігрового кіно». Фаховий іспит може проводитись в очному та дистанційному форматі відповідно до Правил прийому до Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого в 2024 році.

Програма іспиту передбачає знання фахових дисциплін ступеня «Бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Режисура ігрового кіно». Теоретичний

характер іспиту передбачає виявлення знань з історії та теорії режисури ігрового кіно, як усну розгорнуту відповідь та співбесіду з переліку питань. Вступний має дати відповідь на три запитання, теоретичні положення, підкріпити певними прикладами.

Кожен вступник має завчасно (принаймні, за два тижні до фахового іспиту) надати до приймальної комісії аудіовізуальну роботу, що відповідає рівню вимог – бакалаврської (короткометражний сюжетний фільм (ігровий/неігровий/анімаційний, хронометраж - 5-20 хвилин).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Предмет «кінорежисура» та професія кінорежисер.
2. Що таке кінозображення? Природа сприйняття кінозображення людиною.
3. Специфіка художнього образу в кіно.
4. Проблеми умовності в кіно.
5. Час і простір у кіно.
6. Зображальні засоби кінорежисури.
7. Образ, знак, символ в структурі виражальних засобів режисера.
8. Літературний та режисерський сценарій – спільне та відмінне.
9. Основні компоненти драматургії фільму, система їх взаємозв'язку.
10. Режисерський сценарій як матеріально-фінансовий документ.
11. Режисерський сценарій фільму: мета та методологія розробки.
12. Взаємовідносини кіно і літератури. Слово в кіно.
13. Драматургічний конфлікт.
14. Структура побудови кіносценарію .
15. Міф, фольклор, художня література як сценарне джерело анімаційних фільмів.
16. Дія у фільмі як спосіб художньої організації екранного простору і часу.
17. Сцена та епізод як драматургічні складники фільму.
18. Пластичний образ у кіно.
19. Стандартні вимоги до оформлення літературного та режисерського сценарію.
20. Діалог та монолог у сценарії та фільмі
21. Герой – його характер та засоби розкриття.
22. Герой, персонаж, типаж. Типи персонажів.
23. Характер у кіно.
24. Пластичний образ у кіно.
25. Режисерська розробка кіносценарію.
26. Акторська імпровізація. Її місце у створенні художнього образу.
27. Специфіка роботи актора в екранному творі.
28. Художник в кіно.
29. Операторське втілення режисерського бачення.
30. Поняття про “Золотий перетин” з точки зору сприйняття людиною статичних (архітектура, живопис, фотографія) та рухомих зображень.
31. Монтажний кадр, як основний елемент монтажного процесу. Інші структурні монтажні елементи.
32. Роль деталі у фільмі.
33. Композиція кадру. Основні види композиційних вирішень у живописі та кіно.

34. Композиція кадру. Побільшений («крупний»), середній, загальний план. Макро, мікро. Панорама, ракурс.
35. Постановочний проект фільму.
36. Особливості кадрування та композиційного вирішення кадру.
37. Поняття монтажно-зйомки та її особливості.
38. Композиція фільму, її основні компоненти.
39. Рух і простір в кіномізансцені. Роль крупного плану. Глибинна мізансцена.
40. Поняття темпоритму в монтажній побудові епізоду (фільму).
41. Типові засоби вирішення монтажно-зйомки діалогу двох персонажів.
42. Монтажна зйомка. Основні елементи та засоби монтажно-зйомки.
43. Елементи монтажного процесу та їх взаємодія.
44. Що таке лінійний і нелінійний монтаж?
45. Мізансцена і засоби просторової виразності в кіно.
46. Чорновий та чистовий монтаж. Зведення (перезапис). Основні характеристики процесів.
47. Інтеграція комп'ютерних та кінематографічних технологій.
48. Основні етапи та процеси цифрового монтажу.
49. Основні монтажні засоби керування простором та часом.
50. Візуальні ефекти, спецефекти у кінематографі. Комп'ютерна графіка. Особливості її застосування в кіно.
51. Українське кіно. Історія та сучасність.
52. Видатні українські кінорежисери ХХ століття.
53. Види та жанри в кіно.
54. Неігрове кіно як «дзеркало часу» та матриця формування суспільної свідомості.
55. Українське анімаційне кіно: тематика, режисери, техніка виконання.
56. Режисер документаліст – продюсер власних кінопроектів. Основні засади просування малобюджетних фільмів.
57. Телевізійні формати, що стали органічним продовженням прийомів та естетики неігрового кіно.
58. Соціальна кінореклама – її функції та дієвість у вирішенні суспільних проблем.
59. Особливості та види монтажу звуку.
60. Співпраця режисера, звукорежисера, композитора – загальна звукова та музична експлікація фільму.
61. Поняття про звуко-зоровий образ та контрапункт режисера.
62. Звукове вирішення фільму. Звукова партитура. Музичне та шумове оформлення фільму. Звукомонтаж.
63. Музика в кіно.
64. Музика у фільмі та звукове рішення режисерської концепції.
65. Процес створення фонограм фільму у кіновиробництві.
66. Музика всередині кадру та за кадром. Музичний контрапункт.
67. Етапи кіновиробництва.
68. Тонування, дубляж. Зведення (перезапис).
69. Склад кіногрупи на кожному з етапів виробництва.
70. Підготовчий період: мета та засоби реалізації.
71. Знімальний період кіновиробництва: мета та організація процесу.

72. Пост-продакшн: аналіз та обробка матеріалів зйомок. Основні процеси.
73. Роль та місце пост-продакшн у сучасному кіновиробництві. Основні процеси етапу цифрового пост-продакшн.
74. Світові кінофестивалі (категорії, класифікація, функціональність).
75. Авторські і суміжні права. Юридичні норми договірних взаємовідносин у виробництві та розповсюдженні фільмів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна шкала (від 100 до 200 балів)

Незадовільно 100-124 балів	Задовільно 125-149 балів	Добре 150-179 балів	Відмінно 180-200 балів
<p>Відсутність знань нормативного матеріалу, недостатній рівень самостійного та критичного мислення. Вступник не має теоретичної підготовки, відсутні знання базових понять з історії та теорії режисури ігрового кіно. Не професійний рівень екранних та сценічних режисерських робіт. Нечіткість у висловлюваннях власних думок. Допущення ряд суттєвих помилок у відповідях на питання. Непереконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Недостатній рівень самостійного та критичного мислення, невміння вільно, логічно, послідовно викладати матеріал, узагальнювати та інтерпретувати відповідь. Вступник має задовільну теоретичну підготовку (посередній рівень знань з історії та теорії режисури ігрового кіно). Неточне розуміння професійної термінології, базове вміння користуватися професійними навичками. Посередній професійний рівень екранних та сценічних режисерських робіт. Посередній рівень самостійного та критичного мислення, допущення неточностей, невпевненість у відповідях. Непереконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Достатній рівень творчого, самостійного та критичного мислення, переконливістю, знаннями нормативного матеріалу, вмінням вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатністю узагальнювати та інтерпретувати відповідь. Вступник має досить розвинуту професійну підготовку, добре володіє теоретичним матеріалом з історії та теорії режисури ігрового кіно. Достатньо професійний рівень екранних творів, проте спостерігається відсутність яскравих творчих знахідок. Переконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Вступник демонструє високий рівень творчого, оригінального та критичного мислення, глибину знань нормативного матеріалу, вміння вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатність узагальнювати і інтерпретувати відповідь. Вступник має розвинену професійну підготовку, високий фаховий рівень засвідчує володіння знаннями теоретичного матеріалу з історії та теорії режисури ігрового кіно. Вступник має у творчому доробку власні екранні твори, які відрізняються оригінальністю, брали участь у студентських та інших кінофестивалях. Чіткі відповіді на питання, оригінальність та винахідливість власних думок. Переконлива мотивація вибору професії.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арістотель. Поетика. Харків: Фоліо, 2018.
2. Бендаці Дж. Світова історія анімації. Від початку до Золотої доби. Київ, ArtHuss кн.1, 2020.
3. Брюховецька Л. Майстри кінозображення. Кінематографічні студії. Випуск одинадцятий. – Київ, «Кіно-Театр», 2020.
4. Брюховецька Л. Національне кіно з європейським світоглядом. Кінематографічні студії. Випуск чотирнадцятий. Київ, 7БЦ, 2022.
5. Брюховецька Л. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Кінематографічні студії. Випуск восьмий. Київ, «Кіно-Театр», Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018.
6. Брюховецька Л. Поетична хвиля українського кіно. Київ, 1989.
7. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ, «Кіно-Театр», АртЕк, 2003.
8. Брюховецька Л. Талант і гра. Українські актори театру і кіно / Л. Брюховецька, В. Котенок. Київ, Самміт-книга, 2020.
9. Брюховецька Л., Канівець А. Українська анімація: збірник статей. Київ: Фенікс, 2018.
10. Вайда А. Повертаючись до перейденого. Львів: Каменяр, 2000.
11. Вайно М. Сценарна майстерність. Навч. посібник. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2015.
12. Воглер К. Подорож письменника. Міфологічна структура для письменників. Київ, ArtHuss, 2023.
13. ВУФКУ. Lost&Found. Київ. Національний центр Олександра Довженка, 2019.
14. Голіченко Ю. Історії навколо нас: класична драматургія, посібник з кінодраматургії. Київ: Центр учбової літератури, Ч1. 2017.
15. Горпенко В. Архітектоніка фільму. Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: У 5 т. К.: ДІТМ, 2000.
16. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1896 – 1995 Київ: КІНО-КОЛО, 2005.
17. Довженко О. Статті, виступи, лекції. Т.4. / Твори: У 5 т. Київ: Дніпро, 1983-1985.
18. Довженко О. Щоденникові записи, 1939-1956. Харків: Фоліо, 2015.
19. Драч І. Криниця для спраглих. Кіно (збірник). Київ: Мистецтво, 2010.
20. Еко У. Як написати дипломну роботу. Тернопіль: Мандрівець, 2007.
21. Енергія відродження. Українське кіно 2014-2020. Кінематографічні студії. Випуск тринадцятий. Упор. і наук. ред. Л. Брюховецька. Київ, Ред. журналу «Кіно-Театр», 2022.
22. Зонтаг С. Про фотографію. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002.
23. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ: ФЕНІКС, 2007.
24. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
25. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ: Абрис, 1999.
26. Історія українського кіно 1920-х років. Хрестоматія. Кінематографічні студії. Випуск дев'ятий / Упоряд., автор коментарів Л. Брюховецька. Київ, «Кіно-Театр», ВД «Освіта України» 2019.

27. Йогансен М. Вибрані твори. Київ: Смолоскип, 2001.
28. Кемпбел Дж. Герой із тисячею облич. Київ, Альтернативи, 1999.
29. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя, актор, образ. Київ: КМ Academia, 1999.
30. Коппола Фр. Живе кіно. Секрети, техніки, прийоми. Київ: Фортуна, 2021.
31. Косач Ю. Драматургія і режисура документального телефільму. Київ, Наукова думка, 1982.
32. Кравцов. Н. Історія анімації. Як народжується мистецтво. Київ, ArtHuss, 2019.
33. Кракауер З. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна. Київ: Грані-Т, 2009.
34. Маккі Р. Оповідь. Субстанція, структура, стиль та принципи письмової екранізації. Київ: АРК. ЮЕЙ, 2021.
35. Мащенко І. Телевізійні аномалії: Мас-медійні історії в деталях. Київ: ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2005.
36. Миколайчук І. Сценарії. Київ: Ред. журналу "Міжнародний туризм", 2008
37. Миславський В. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007.
38. Мусієнко О. Модернізм і авангард. Єдність протилежностей. Кінематограф ХХ ст. Київ, Логос. 2018.
39. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст Київ, Глобус- Прес, 2009.
40. Нариси з історії кіномистецтва України / Редкол.: В. Сидоренко та ін.; Інститут проблем сучасного мистецтва академії мистецтв України. Київ: Інтертехнологія, 2006.
41. Почепцов Г. Теорія комунікації. Київ: Видавничий центр “Київський університет”. 1999.
42. Репресовані кінематографісти. Актуальна пам'ять: Статті й документи. Кінематографічні студії. Випуск п'ятий. Київ : Кіно-Театр ; АРТ КНИГА, 2017.
43. Роздобудько І., Санін О. Кіно на папері. Збірник. Київ, Нора Друк, 2016.
44. Росс Е. Кіношно. Графічна мандрівка світом кіно Київ: Рідна мова, 2019.
45. Сегер Л. Робимо гарний сценарій геніальним. Посібник з написання і переробки кіносценаріїв від голлівудського консультанта. Третє вид. Київ, Інсайтмедіа, 2011.
46. Селбі Е. Анімація. Київ, ArtHuss, 201. 224.
47. Сергій Параджанов і Україна. Зб. статей і док. Київ, Ред. журналу «Кіно-Театр», Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2014.
48. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза, структура, функція: в 2 ч. Київ, 1997.
49. Сміт І. Коротка історія фотографії. Ключові жанри, роботи, теми і техніки. Львів: Видавництво Старого Лева, 2022.

50. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навч. закл. Київ, ВПЦ «Київський університет», 2003.
51. Тримбач С. Кіно народжене Україною. Альбом антології українського кіно. Київ, Самміт-Книга, 2016.
52. Українська кінооператорська школа. Вибране. Зб. наук статей. Упор. і наук. ред. Л. Брюховецька Кінематографічні студії. Випуск десятый. Київ, «Кіно-Театр», ВД «Освіта України», 2020.
53. Фількевич Г. Співдружність муз. Театр-музика-кіно. Київ, 2005.
54. Фільм «Тіні забутих предків»: погляд через півстоліття. Зб. наук. статей. Кінематографічні студії. Випуск дев'ятий. «Кіно-Театр», ВД «Київо-Могилянська академія», 2018.
55. Чаплін Ч. Моя біографія. Київ: Мистецтво, 1989.
56. Чубасов В.Л. Вступ до спеціальності «Кінотелемистецтво»: Навч. посіб. Київ: КиМУ, 2005.
57. Ширман Р. Обдурі мене! Мок'юментарі в кіно і на телебаченні: Монографія. Київ: КНУКіМ, 2015.
58. Шклярєвський Г., Терещенко Ю. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. Київ: Альма-Прес, 2004.
59. Шудря М. Геній найщирішої проби [про О. Довженка]. Київ: Юніверс, 2005.
60. Юнг К. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2013.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бетчен, Дж. Вогонь бажання: зародження фотографії. Київ, Родовід, 2019.
2. Безклубенко С. Відеологія: основи теорії екранних мистецтв. Київ: Альтерпрес, 2004.
3. Безручко О. В. Курсові, бакалаврські, магістер. роботи студ. кафедри Кіно-, телемистецтва. Метод. вказівки та приклади: навч. посіб. Київ: КиМУ, 2014. Т. 1: Бакалаврат.
4. Барабан Л.І. Український тлумачний словник театральної лексики / Л.І. Барабан, В.В. Дятчук. Київ, "СВС", 1999.
5. Брехт Б. Про мистецтво театру. Київ: Мистецтво, 1977.
6. Вайт Е. Дванадцять життів Альфреда Гічкока. Історія короля саспенсу. Київ, Лабораторія, 2022.
7. Василько В. Лесь Курбас. Спогади сучасників. Київ: Мистецтво, 1969.
8. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник. Київ: Либідь, 2008.
9. Горпенко В.Г. Пластика фільму: Кінообраз і пластичні засоби виразності. Київ: Мистецтво, 1984.
10. Жижек С. Як читати Лакана. Київ: Комубук, 2019.
11. Журов Г. З минулого кіно на Україні 1896 – 1917. Київ, АН УРСР, 1959
12. Загданський Є. Фільми, образи і формули. Київ, Мистецтво, 1970
13. Зацерковний В., Тішаєв І., Демидов В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017.

14. Ілленко Ю. Доповідна Апостолові Петру. Автопортрет альтер его (себе іншого) внатуре. Роман-храман у трьох книгах. Тернопіль: Богдан, 2008.
15. Ілляшенко В. Історія українського кіномистецтва. Київ: Вік, 2004
16. Квіт С. Масові комунікації: Підручник. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008.
17. Ковалів Ю. Абетка дисертанта. Методологічні принципи написання дисертації. Київ: Твім інтер, 2009.
18. Константинов М. Кіносеміотика Юрія Лотмана. Горішні Плавні: ПП Олексієнко В.В., 2019.
19. Корнієнко І. Про кіномистецтво" у 2-х томах. Київ, Мистецтво, 1985.
20. Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. Київ: Либідь, 1999.
21. Мащенко І. Енциклопедія електронних мас-медіа. Т. I: Всесвітній відеоаудіолітопис: Навч. посібник. К.: КиМУ, 2006. Т. II: Словник-глосарій термінів і виразів: навчальний посібник. Київ: КиМУ, 2007.
22. Мовшовиць Д. Від ідеї до злодія. Вчимося створювати історії разом з Ріхар. 2019.
23. Неллі В. Робота режисера. Робота над виставою в драматичному театрі [нарис]. Київ, 1962.
24. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння: Медіа-критика. Львів: «ПАІС», 2004.
25. Рибак-Акімов В. В. Зображення, слово, звук у художньому фільмі. Київ, 1967.
26. Парандовський Я. Алхімія слова. Київ, Дніпро, 1991.
27. Рендольф М. NETFLIX. Ця ідея ніколи не спрацює. Київ: BookChef, 2020.
28. Семків Р. Як писали класики: поради, перевірені часом. Київ: Пабулум, 2016.
29. Скуратівський В. З кінознавчого записника: Статті в журналі «Кіно-Театр». Кінематографічні студії, випуск 7. Київ: Арт Книга, 2017.
30. Тегг Дж. Тягар репрезентації. Есеї про множинність фотографії та історії, Київ: Родовід, 2019.
31. Фількевич М. Довженківці. Сторінки історії. (Видання друге, доп.) Київ, 2006.
32. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ: Мистецтво, 1964.
33. Vaesque F. Godard – Edition définitive: biographie. Paris, Bernard Grasset, Editions Grasset & Fasquelle, 2010.
34. Balázs B. Theory of the Film. Ed. CreateSpace Independent Publishing/Platform 2015.
35. Bazin A. Qu'est-ce que le cinéma. Les éditions du Cerf, 2002.
36. Bondanella, P. The Cinema of Federico Fellini, Princeton: Princeton University Press. 1992.
37. Egri Lajos N. The Art Of Dramatic Writing: Its Basis In The Creative Interpretation Of Human Motives, 1972.
38. Fava, Claudio, and Aldo Viganò The Films of Federico Fellini. New York: Citadel. 1990/

39. Field S. *Screenplay: The Foundations of Screenwriting; A step-by-step guide from concept to finished script* Paperback, 2005.
40. *Hitchcock* by Francois Truiffaut. London: Simon & Shuster, 1967/
41. Newton D., Gaspard J. *Digital Filmmaking 101: An Essential Guide to Producing Low-Budget Movies*. CA, Studio Citi, 2001.
42. Kracauer S. *Theory of film / Kracauer Siegfried*. Ed. Oxford University Press, 1960.
43. Landau N. *The TV Showrunners Roadmap*, 2012.
44. Metz C. *Film Language: A Semiotics of the Cinema*. Chicago: University of Chicago Press, 1974
45. Rabiger, M. *Directing the Documentary* By Michael Rabiger, Courtney Hermann Copyright, 7th Edition, 2020
46. Sadoul Georges. *Histoire generale du cinema*. Tome 1. Paris, Denoel, 1973.
47. Toeplitz J, *Historia sztuki filmowej*, t.1-4. Warszawa 1955-1969. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe.